

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 17. Rok: 2024 Číslo: 08.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Schopnosť premáhať strach (z myšlienok pápeža Františka)

Katechizmus katolíckej Cirkvi o mravnej sile hovorí nasledovne: „Mravná sila je morálna čnosť, ktorá zabezpečuje nepoddajnosť v ťažkostiach a vytrvalosť v úsilí o dobro. Posilňuje predsavzatie odolávať pokušeniam a prekonávať ťažkosti v morálnom živote. Čnosť mravnej sily dáva schopnosť premáhať strach, a to aj strach zo smrti a čeliť skúškam a prenasledovaniu.“ (KKC 1808)

Ide teda o „najbojovnejšiu“ z čností. Kým sa prvá z kardinálnych čností, totiž rozvážnosť, spájala predovšetkým s rozumom človeka a kým spravodlivosť našla svoje sídlo vo vôli, túto tretiu čnosť, mravnú silu, scholastickí autori často spájajú s tým, čo predkovia nazývali „vznetlivý impulz“. Staroveké myslenie si nepredstavovalo človeka bez vášní: bol by

ako kameň. A vášne nemusia byť nevyhnutne pozostatkom hriechu; treba ich však vychovávať, musia byť usmerňované, musia byť očistené vodou krstu, či skôr ohňom Ducha Svätého.

Kresťan bez odvahy, ktorý neprikláňa vlastné sily k dobru, ktorý nikomu nerobí starosti, je neužitočný kresťan. Nezabúdajme na to. Ježiš nie je nedotknuteľný, či bez prejavov emócií, nie je Boh, ktorý by nepoznal ľudské emócie. Práve naopak. Tvárou v tvár smrti svojho priateľa Lazára sa rozplakal. V niektorých jeho vyjadreniach žiari jeho vášnivý duch, ako keď hovorí: „Oheň som prišiel vrhnúť na zem a čo chcem? Len aby už vzplanul!“. Voči obchodovaniu v chráme reagoval so silou. Ježiš bol vášnivý. V tejto čnosti rozpoznávame dvojaký priebeh, jeden pasívny a druhý aktívny.

Prvý je zameraný do nášho vnútra. Existujú vnútorní nepriatelia, ktorých musíme poraziť a ktorí sa nazývajú úzkosť, trápenie, strach, vina: všetky sily, ktoré sa búria v našom vnútri a v určitej situácii nás paralyzujú. Koľko bojovníkov je porazených ešte skôr, ako sa pustia do výzvy! Mravná sila je predovšetkým víťazstvom nad sebou samým. Väčšina obáv, ktoré sa v nás rodia, je nereálna a vôbec sa nenaplní. Lepšie je teda vzývať

Ducha Svätého a čeliť všetkému s trpezlivou nezlomnosťou: jednému problému za druhým, ako sme schopní, ale nie sami! Pán je s nami, ak mu dôverujeme a úprimne hľadáme dobro.

Potom sa v každej situácii môžeme spoľahnúť na Božiu prozreteľnosť, ktorá nám dáva ochranný štít a brnenie.

A potom je tu druhý pohyb čnosti sily, tentoraz aktívnejšej povahy. Okrem vnútorných skúšok sú tu aj vonkajší nepriatelia, ktorými sú životné skúšky, prenasledovania, ťažkosti, ktoré sme nečakali a ktoré nás prekvapujú. Môžeme sa síce pokúsiť predvídať, čo sa nám stane, ale realita sa do veľkej miery skladá z nevyspytateľných udalostí a v tomto mori niekedy našu loďku zmietajú vlny. Mravná sila z nás potom robí odolných

námorníkov, ktorí sa nedajú vystrašiť ani znechutiť.

Mravná sila je základnou čnosťou, pretože berie vážne výzvu zla vo svete. Niektorí sa tvária, že ono neexistuje, že všetko je v poriadku, že ľudská vôľa nie je niekedy slepá, že temné sily, ktoré prinášajú smrť, v dejinách nezápasia. Stačí však zalistovať v historickej knihe alebo, žiaľ aj v novinách, aby sme objavili ohavné činy, ktorých sme sčasti obeťami

a sčasti

protagonistami:

vojny, násilie, otroctvo, utláčanie chudobných, rany, ktoré sa nikdy nezahojili a stále krvácajú. Čnosť sily nás núti reagovať a zakričať na to všetko rázne „nie“. Na našom

pohodlnom Západe, ktorý všetko trochu rozriedil, ktorý cestu dokonalosti zmenil na jednoduchý organický vývoj, ktorý nepotrebuje boj, pretože mu všetko pripadá rovnaké, niekedy pociťujeme zdravú nostalgiu prorokov. Je potrebné, aby nás niekto vytrhol z pohodlného miesta, na ktorom sme sa usadili, a prinútil nás odhodlane opakovať svoje „nie“ zlu a všetkému, čo vedie k ľahostajnosti. Treba povedať „nie“ zlu a ľahostajnosti. Povedať „áno“ ceste, ceste, ktorá nás posúva vpred a o ktorú sa musíme usilovať.

Nedeľa o Samaritánke

(liturgický pohľad na jednu z nediel Päťdesiatnice)

Fotínia – podľa tradície sa tak volala Samaritánka, ktorú Pán stretol pri studni a prostredníctvom ktorej obrátil celú dedinu (4. kapitola evanjelia podľa Jána). Piaty týždeň po Pasche je venovaný tejto udalosti.

Samaritáni sú malá etnická skupina, potomkovia pohanov, ktorí osídlili túto krajinu po zajatí izraelského ľudu Babylonom. Ich náboženské predstavy sa výrazne líšili od tradičnej viery Židov.

V čase opisovania príbehu boli Židia a Samaritáni už niekoľko storočí vo vzájomnom nepriateľstve a nekomunikovali spolu.

Kristus sa spolu so svojimi učeníkmi vrátil do Galiley, na sever krajiny, cez Samáriu – to bola najkratšia cesta. Tu, neďaleko mesta Sichem, na úpätí vrchu Gerazim, sa zastavil, aby si odpočinul pri Jakubovej studni. Učeníci išli do dediny nakúpiť jedlo.

Vtom prišla z mesta po vodu žena s džbánom prispôsobeným na spustenie do hlbokaj studne. Ježiš ju požiadal, aby mu nabrala vodu.

„Ako si môžeš ty, Žid, pýtať vodu odo mňa, Samaritánky?“ – zaskočila sa Fotínia. Keby si poznala Boží dar - odpovedal Kristus - a Kto ti hovorí: Daj

sa mi napiť, ty sama by si Ho prosila a On by ti dal živú vodu... Pane! Nemáš čím načerpať a studňa je hlboká; odkiaľ máš živú vodu? Si väčší ako náš otec Jakub, ktorý nám dal túto studňu a pil z nej on, jeho deti a jeho dobytok? Ježiš jej odpovedal to, čo by nikdy nečakala, že bude počuť: Každý, kto pije túto vodu, bude znova smädný, a kto pije vodu, ktorú mu ja dám, nebude žízniť naveky, ale voda, ktorú mu ja dám, stane sa v ňom prameňom vody prúdiacej do večného života.“ (Jn 4, 9-14)

Potom Fotínia vo svojej jednoduchosti prosí Spasiteľa. „Pane, daj mi takej vody, aby som už nebola smädná a nemusela sem chodiť čerpať!“ Povedal jej: „Chod', zavolaj svojho muža a príď sem!“ Žena mu odpovedala: „Nemám muža.“ Ježiš jej vravel: „Správne si povedala: ‚Nemám muža,‘ lebo si mala päť mužov a ten, ktorého máš teraz, nie je tvoj muž.“ (Jn 4, 15-17)

Fotínia udivená pohľadom na Toho, ktorý sedí pred ňou, ďalej sa pýta. S rovnakou úprimnosťou a jednoduchosťou si okamžite začne ujasňovať a uvedomovať pre ňu najdôležitejšiu otázku: čiá viera je správna? „Vidím, Pane, že si prorok! Naši

otcovia uctievali Boha na tomto vrchu, ale vy Židia hovoríte, že miesto uctievania je v Jeruzaleme.“ (Jn 4, 19-20)

„Ver mi, žena, že prichádza hodina, keď sa nebudete klaňať Otcovi ani na tomto vrchu, ani v Jeruzaleme. Vy sa klaniate tomu, čo nepoznáte; my sa klaniame tomu, čo poznáme, lebo spása je zo Židov. Ale prichádza hodina, ba už je tu, keď sa praví ctitelia budú klaňať Otcovi v Duchu a pravde. Lebo sám Otec hľadá takých ctiteľov.“ (Jn 4, 21-23)

„Viem“, odpovedala Fotínia, „že príde Mesiáš zvaný Kristus. Až príde on, zvestuje nám všetko.“ (Jn 4, 25)

Na čo Pán odpovedá tejto jednoducho zmýšľajúcej žene: „To som ja, čo sa rozprávam s tebou.“ (Jn 4, 26)

Čo sa stalo v jej duši? Beží do mesta, kde hovorí o múdrom neznámom mužovi, ktorý sa jej prihovoril: nie je to náhodou Kristus?

A potom obyvatelia Sichemu prichádzajú k studni. Pán na ich žiadosť

zostal v tomto meste dva dni a mnohí v Neho uverili.

Túto udalosť si Cirkev pripomína v piatom týždni po Veľkej noci. A uplatňuje na nás slová, ktoré Kristus povedal Samaritánke. To sa odráža v kondáku tejto nedele: „Uprostred sviatkov Starého zákona zvolal si, Stvoriteľ a Vládca, Kriste Bože: „Príďte a čerpajte vodu nesmrteľnosti!“ Preto pred tebou padáme a vrúcne voláme:

Udeľ nám
hojné dary,
lebo ty si
prameň
nášho života.“
Na rozdiel od
nedele
o ochrnutom
je nám známy
nasledujúci
život
Samaritánky

Fotínie: bola pokrstená a v roku 66 (za cisára Nera) prijala mučenie a smrť v Ríme pre vieru v Krista spolu so svojimi synmi Josiahom a Viktorom, ako aj sestry Anastasia, Paraskeva, Kyriacia, Photo a Photis. Tradícia hovorí, že vďaka Samaritánke sa dcéra cisára Nera, Domnina, obrátila ku Kristovi a tiež sa neskôr pridala ku kresťanským mučeníkom.

Liturgický program

Liturgický program po 5. nedeli po Pasche

od 29.04. do 05.05. 2024

Pondelok 29.04.	Deviati sv. mučeníci z Kyzica. Prepodobný Memnón Divotvorca	06:30 sv. lit. (csl.) † z rod. Pinterovej... 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Andrej 2. † Andrej, Mária, Marta, Anton, Mária
Utorok 30.04.	Sv. apoštol Jakub, brat sv. Jána Teológa	06:30 sv. lit. (csl.) * Lubomír s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Daniel s rod. 2. * Tomáš s rod
Streda 01.05.	Sv. prorok Jeremiáš deň pracovného pokoja	07:30 sv. lit. (csl.) † František, Helena 18:00 sv. lit. (slov.) † Ivan, Aurélia, Ján...
Štvrtok 02.05.	Sv. Atanáz Veľký	06:30 sv. lit. (csl.) † Viera, Mária, Štefan, Mária 18:00 sv. lit. (slov.) † Helena, Štefan, Ivan...
Piatok 03.05.	Odchod do večnosti prep. otca Teodóza Pečerského zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * SSR a NSI 18:00 sv. lit. (slov.) * SSR a NSI
Sobota 04.05.	Sv. muč. Pelágia	07:00 sv. lit. (csl.) † z ružencového spoločenstva 18:00 sv. lit. (slov.) * Slavomír
Nedeľa 05.05.	6. nedeľa po Pasche - o slepom Sv. muč. Irena hl. 5	07:30 sv. lit. (slov.) * Marián s rod. 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Gabriela 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Ladislav

Liturgický program

Liturgický program po 6. nedeli po Pasche

od 06.05. do 12.05. 2024

Pondelok 06.05.	Sv. spravodlivý a veľmi trpezlivý Jób	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal, Ján, Anna...
		18:00 sv. lit. (slov.) * Radoslav
Utorok 07.05.	Spomienka na znamenie úctyhodného kráža v Jeruzaleme	06:30 sv. lit. (csl.) † Juraj, Anna, Mikuláš...
		18:00 sv. lit. (slov.) † Juraj, Filoména
Streda 08.05.	Sv. slávny a všetválny apoštol Ján Teológ deň pracovného pokoja	07:30 sv. lit. (csl.) * Vladimír, Daniela, Jozef...
		17:00 Veľká večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) † Andrej, Anna, Ján, Anna...
Štvrtok 09.05.	Nanebovstúpenie Pána prikázaný sviatok, mirovanie	07:30 sv. lit. (csl.) * Peter, Mária
		16:30 sv. lit. (slov.) * za farnosť
		18:00 sv. lit. (slov.) * Veronika, Martina s rod.
Piatok 10.05.	Sv. apoštol Šimon Horlivec zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) † Vasiľ, Anna
		18:00 sv. lit. (slov.) † Jozef
Sobota 11.05.	Blaž. hieromučeník Vasiľ, prešovský svätiaci biskup	07:00 sv. lit. (csl.) * Peter, Adriána, Lenka...
		18:00 sv. lit. (slov.) * Silvia s rod.
Nedeľa 12.05.	7 nedeľa po Pasche - otcov 1. nicejského snemu hl. 6 Zbierka: Katolícke masmédiá	07:30 sv. lit. (slov.) * Miroslav, Miloslava, Michaela, Lenka, Mária
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Milan s rod.
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Jakub, Patrícia, Jana, Peter

Sv. apoštol a evanjelista Ján Teológ

(Synaxár - životy svätých)

Svätého apoštola a evanjelistu Jána Teológa oslavujeme v liturgickom kalendári 8. mája. Jeho meno má hebrejský pôvod a znamená „Boh je milosrdný“.

Podľa synoptických evanjelií boli Ján a jeho brat Jakub staršími synmi Zebedeja a Salome z Betsaidy. Obaja boli rybármi na Tiberiadskom jazere. Ich spoločníkmi pri práci boli Šimon a Ondrej. Ježiš ich spoločne povolal za svojich učeníkov. Obaja Zebedejevi synovia, ktorí sa v zoznamoch apoštolov uvádzajú spoločne, sa spolu s Petrom tešili výsadnému postaveniu. Ježiša sprevádzali pri vzkriesení Jairovej dcéry, počas premenenia na hore a aj v Getsemanskej záhrade.

Markovo evanjelium nazýva oboch bratov „Boanergés“ – Synovia hromu. V Skutkoch apoštolov účinkuje Ján spoločne s Petrom. Túto tradíciu podčiarkuje aj list Galaťanom, ktorý ich oboch spoločne s Jakubom, Pánovým bratom, označuje ako „stĺpy“. Jánovo evanjelium podstatne rozširuje poznatky o dnešnom svätcovi, apoštolovi Jánovi. Predpokladá sa, že za určením „učenika, ktorého miloval Ježiš“ a „iným

učenikom“ ukrýva sa Zebedejov syn Ján. Aj tu vystupujú obaja hlavní učeníci Peter a Ján spoločne, i keď sčasti v určitej „konkurencii“, ktorá však nespočíva medzi „Úradom“ a „Duchom“, ale vychádza z ocenenia apoštola Jána.

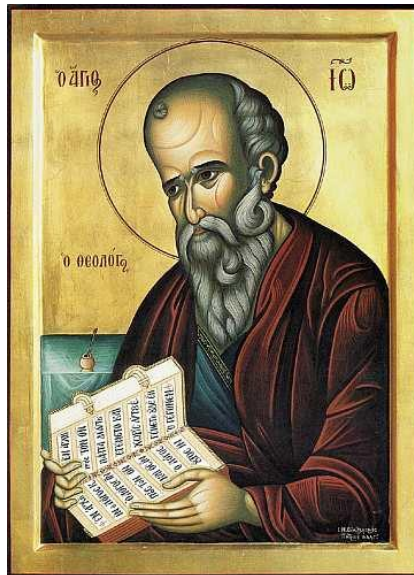
Ján pochádzal zo školy Jána Krstiteľa, bol Ježišovým dôverníkom, stál pod jeho krížom a Ježiš ho uviedol do synovského

vzťahu s Máriou. Z konca evanjelia možno usúdiť, že sa Ján dožil vysokého veku. O ďalšom Jánovom pôsobení a živote podávajú správu starokresťanské tradície.

Podľa tradície apoštol Ján pôsobil v Efeze, za čias cisára Domiciána ho poslali do vyhnanstva na ostrov Patmos, kde napísal knihu Zjavenia.

Odtiaľ sa potom vrátil do Efezu a tu napísal evanjelium.

Ako veľmi starý, za čias cisára Trajana, zomrel. Jánov prívlastok „Teológ“ sa datuje až od 4. storočia. Začiatok úcty k apoštolovi Jánovi sa spája s kultom pri jeho hrobe v Efeze. Dnešný deň je spomienkou na každoročnú púť k jeho hrobe.

Dokonalá manželka

(príbeh pre potešenie duše)

Peter sedel v čajovni. Prišiel sa s ním trocha porozprávať jeho sused. *„Chcem sa oženiť a som veľmi rozrušený. Ty si nikdy nemyslel na ženbu?“* „Áno myslel. Keď som bol mladý, veľmi som po tom túžil. Chcel som si nájsť dokonalú ženu, a tak som sa vydal na cestu, až som prišiel do ďalekého Damasku. Tam som sa stretol s krásnou, pôvabnou a slušnou ženou. Bola veľmi zbožná, ale nepoznala svet. A tak som šiel ďalej, až do Londýna. Tam som sa stretol so ženou, ktorá bola aj zbožná, aj svetaznalá, pekná z každej stránky, ale nevedeli sme sa porozprávať. Nakoniec som sa vybral do Paríža. Tam som ju konečne našiel. Bola hlboko veriaca, pôvabná, pekná v každom ohľade, cítila sa doma vo svete

i v tom čo ho presahuje. Vedel som, že som našiel dokonalú manželku.“

Priateľ ho prerušil a spýtal sa: *„Tak prečo si sa s ňou neoženil?“* „Ach,“ povedal Peter a pokýval hlavou, *„aj ona hľadala dokonalého manžela.“* Mladý muž hľadal pomocou počítača dokonalú dievčinu. Do vyhľadávača napísal: *„Hľadám drobné a milé dievča, ktoré obľubuje vodné športy a spoločenské aktivity.“* Počítač mu odpovedal: *„Ožeň sa s tučniakom.“*

Milovať znamená prijať druhého takého, aký je, s jeho inakosťou i chybami, a nie ako kópiu nejakého nášho hlúpeho sna. Dokonalý manžel je manžel, ktorý nehľadá dokonalú manželku.

Pokrok

(príbeh pre potešenie duše)

Jeden cestovateľ sa vydal do nesmiernych amazonských pralesov v Južnej Amerike. Pátral po ložiskách ropy, ktoré tam mohli byť a veľmi sa náhlil.

Prvé dva dni sa domorodci, ktorých si najal ako nosičov, prispôbovali rýchlemu a vyčerpávajúcemu tempu bieleho muža.

Na tretí deň ráno sa však ani nepohli a nedalo sa z nich dostať ani slovo. Stáli, akoby tam ani neboli. Bolo jasné, že sa

nemienia vydať na cestu. Bádateľ netrpezlivo ukazoval na hodinky a veľkými gestami sa usiloval naznačiť hlavnému nosičovi, že treba vykročiť, lebo čas súri.

„Nejde to,“ povedal pokojne hlavný nosič. *„Títo muži napredovali veľmi rýchlo a teraz čakajú, kým ich dohonia ich duše.“*

Dnes sú ľudia stále rýchlejší. Ale sú aj nepokojní, vyčerpaní a nešťastní, lebo ich duša ostala za nimi a nemôže ich dohnať.